

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 420/2020-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského o sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpenej Advokátskou kanceláriou Beňová s. r. o., Blumentálska 2732/8, Bratislava-Staré Mesto, v mene ktorej koná konateľka Mgr. Martina Beňová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 22/2013 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 815/2016 z 12. januára 2017 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 22/2013

v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 815/2016 z 12. januára 2017 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je jej Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 612,05 € (slovom šesťstodvanásť eur a päť centov) na účet Advokátskej kancelárie Beňová, s. r. o., Blumentálska 2732/8, Bratislava-Staré Mesto, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sa ústavnej sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava, IČO 47 232 366, v mene ktorej koná konateľka a advokátka Mgr. Martina Beňová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 22/2013 (ďalej aj „napadnutý postup“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 21. februára 2005 na Obvodnom oddelení Policajného zboru Nové Mesto-západ, Jahodová 23, Bratislava, na [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu podvodu. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 1 T 77/2010 z 11. apríla 2011 uznal žalovanú ako obžalovanú vinnou zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom v čase spáchania skutku, pretože sa na škodu cudzieho majetku obohatila tým, že uviedla sťažovateľku do omylu, a spôsobila tak na jej majetku značnú škodu vo výške 39 832,7 € (ďalej len „trestný rozsudok“). Uviedla, že *„Trestný súd tak po časovo náročnom, vyše 6 ročnom trestnom konaní, judikoval rozhodnutím právoplatným a vykonateľným dňa 11.04.2011, že žalovaná sa dopustila trestného činu, ktorým spôsobila značnú škodu na majetku žalovanej vo výške 39 832,7 €. Nakoľko však trestný súd nerozhodol o náhrade tejto škody v rámci adhézneho konania, predstavovalo toto rozhodnutie legitímny titul, pre vymáhanie náhrady škody sťažovateľkou v rámci civilného konania.“*

2.1 Sťažovateľka podala 19. septembra 2012 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 39 832,7 € s príslušenstvom, ktorému bola pridelená sp. zn. 39 Ro 884/2012. Sťažovateľka *„mala za to, že platobný rozkaz ako forma zrýchleného civilného konania v spojení s právoplatným a vykonateľným rozsudkom o uznaní viny žalovanej a samotnom vyčíslení škody vytvorila dokonalé podmienky pre rýchle rozhodnutie vo veci. Konajúci súd vydal dňa 25.09.2012 platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovanú aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatila sťažovateľke sumu 39 832,7 € úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 39 832,7 € od 11.04.2012 do zaplatenia a nahradila trovy konania vo výške 1 014, 40 € právnej zástupkyňi sťažovateľky alebo podala v rovnakej lehote odpor proti platobnému rozkazu (ďalej len „platobný rozkaz“).“*. Po podaní odporu žalovanou bola okresným súdom predmetná právna vec prevedená pod novú sp. zn. 15 C 22/2013.

2.2 Z dôvodu prietáhov v napadnutom konaní okresného súdu podala sťažovateľka 16. septembra 2016 na ústavnom súde ústavnú sťažnosť, ktorý vo veci rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 815/2016-36 z 12. januára 2017 právoplatným 16. marca 2017 tak, že vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € a náhradu trov konania.

2.3 Okresný súd v napadnutom konaní v merite veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 15 C 22/2013 z 30. novembra 2016, ktorým žalobu sťažovateľky v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania. Podľa sťažovateľky *«okresný súd napriek právoplatnému rozsudku trestného súdu, ktorým bol okresný súd podľa ustanovenia § 193 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) viazaný, sa opätovne zaoberal okolnosťami spáchania trestného činu, zavinením žalovanej a spôsobením škody na strane sťažovateľky ako žalobkyne, a to aj napriek tomu, že s uvedenými skutočnosťami sa vysporiadal už súd v rámci vedenia trestného konania, keď žalovanú uznal vinnou zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona».*

2.4 Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 15 C 22/2013 z 30. novembra 2016 podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4 Co 137/2017-180 z 30. apríla 2019 tak, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 15 C 22/2013 z 30. novembra 2016 zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave *„v predmetnom uznesení pritom konštatoval, že zo strany okresného súdu došlo k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces vyššie opísaným postupom okresného súdu. Krajský súd v Bratislave pritom konštatoval, že okresný súd bol v zmysle § 193 CSP viazaný výrokom rozsudku okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/77/2010 o spáchaní trestného činu podvodu zo strany žalovanej. Rovnako odvolací súd konštatoval, že v predmetnom konaní nebolo sporné, že žalobkyňa bola poškodenou vo vzťahu k označenému trestnému činu žalovanej. Odvolací súd ďalej konštatoval, že v rámci predmetného konania došlo k preukázaniu základných podmienok pre priznanie náhrady škody s tým, že vo veci ostala nezodpovedaná už iba otázka stanovenia výšky takto vzniknutej škody. Odvolací súd pritom zdôraznil, že okresný súd na jednej strane nepochopiteľne vykonával nadbytočné dokazovanie za účelom zistenia, či žalovaná v súvislosti s trestným činom, za ktorý bola právoplatne odsúdená, prevzala v hotovosti finančné prostriedky alebo nie, čo bolo pre posúdenie sťažovateľkou uplatnených nárokov aj vzhľadom na skutkový stav veci irelevantné*

a na strane druhej odmietol vykonať sťažovateľkou navrhované znalecké dokazovanie za účelom stanovenia hodnoty členských práv sťažovateľky k bytu v rozhodnom čase, čo malo podstatný vplyv na merito veci daného konania a čím došlo k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces.“

2.5 Po vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie „*nevykonan žiaden procesný úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu v merite veci*“.

3. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálehom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote upravené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/22/2013 bolo porušené.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 15C/22/2013 konať.

Ústavný súd priznáva [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], primerané finančné zadostučinenie vo výške 5 000,- EUR, ktoré je jej Okresný súd Bratislava III povinný uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...“

II.

4. Po prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie (uznesenie sp. zn. III. ÚS 420/2020 z 12. novembra 2020) ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k ústavnej sťažnosti. Okresný súd v prípise sp. zn. Spr 538/2020 zo 17. decembra 2020 uviedol, že zákonný sudca JUDr. Marián Kurinec 30. novembra 2016 vyhlásil rozsudok vypracovaný 16. januára 2017 v predsedom súdu predĺženej lehote do 19. januára 2017. Proti predmetnému rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 13. marca 2017. Dňa 14. marca 2017 bol okresným súdom doručený rovnopis odvolania zástupcovi žalovanej na vyjadrenie v lehote 10 dní, pričom zástupca sa k odvolaniu nevyjadril. Dňa 26. apríla 2017 bol spisový materiál predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie, ktorý mu bol doručený 9. mája 2017.

Dňa 18. júna 2019 bol spisový materiál odvolacím súdom vrátený na okresný súd s uznesením z 30. apríla 2019, ktorým odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Dňa 4. júla 2019 boli zaslané rovnopisy zrušujúceho uznesenia zástupcom strán sporu. Dňa 7. augusta 2019 bolo nariadené pojednávanie na 18. október 2019. Zákonný sudca uviedol, že bol práceneschopný. Pojednávanie nariadené na 18. október 2019 bolo zrušené s oznámením zástupcom strán sporu 3. októbra 2019. Všetky nevybavené veci súdneho oddelenia boli následne prerozdelené medzi všetkých sudcov. Dňa 13. novembra 2019 bola predmetná vec pridelená JUDr. Marošovi Maškovičovi dodatkom č. 8 k rozvrhu práce okresného súdu z 24. septembra 2020 účinným 6. októbra 2020. Dozorná úradníčka mala zabezpečiť evidenčné a fyzické odovzdanie prerozdelených vecí v lehote 7 dní, stalo sa tak 7. októbra 2020. Úpravou 1. decembra 2020 bolo nariadené pojednávanie na 27. január 2021.

5. Zákonný sudca následne poznamenal, že pred týmto pojednávaním, pred tým, ako nariadi znalecké dokazovanie, chce so zástupcami strán sporu ustáliť podrobnosti týkajúce sa úlohy znalca, ktorá mu bude uložená, a predísť tak problémom, ktoré by mohli znehodnotiť podaný znalecký posudok.

6. Ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila, či trvá na ústnom pojednávaní, a zároveň jej zaslal vyjadrenie okresného súdu na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska k veci.

7. Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní z 21. decembra 2020 ústavnému súdu oznámila, že o zbytočných priet'ahoch v napadnutom konaní už bolo rozhodnuté nálezom ústavného súdu, avšak uvedená skutočnosť nemôže mať za následok ospravedlnenie ďalších zbytočných priet'ahov v danom konaní, a uviedla, že má ■ rokov a že predmetné súdne konanie v spojení s trestným konaním vedeným proti žalovanej trvá 15 rokov a 10 mesiacov bez právoplatného rozhodnutia.

III.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu dochádza(lo) v namietanom konaní k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 815/2016-36 z 12. januára 2017.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

12. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02, I. ÚS 132/03).

13. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04). Pre naplnenie práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 118/02).

14. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilnom sporovom poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý aj do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku.

15. Povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo z § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

16. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a teda či bolo alebo nebolo porušené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa

týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016). V súlade s judikatúrou ESELP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu prerokúvanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

17. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o náhradu škody nevykazovalo z právneho hľadiska črty mimoriadnej zložitosti a tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení taktiež nepoukázal ani na právnu, ani na skutkovú zložitosť veci.

18. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ťarchu sťažovateľky pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda neprimeraná dĺžka napadnutého konania pred okresným súdom nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.

19. Ústavný súd pri hodnotení postupu súdu vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, t. j. takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

20. Ústavný súd sa podrobne oboznámil s doterajším priebehom napadnutého konania a zistil, že v skúmanom období okresný súd síce nariad'oval pojednávania a napokon aj rozhodol rozsudkom už po podaní ústavnej sťažnosti, ale na druhej strane sa v jeho činnosti vyskytli viaceré obdobia nečinnosti či značne dlhé časové úseky medzi vykonanými procesnými úkonmi.

21. Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, z vyjadrenia okresného súdu a ústavnej sťažnosti vyplýva, že 16. januára 2017 bol okresným súdom vypracovaný rozsudok v predĺženej lehote na jeho vypracovanie do 19. januára 2017. Sťažovateľka podala včas odvolanie. Dňa 26. apríla 2017 bol spisový materiál predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie, ktorý mu bol doručený 9. mája 2017. Dňa 18. júna 2019 bol spisový materiál odvolacím súdom vrátený na okresný súd s uznesením z 30. apríla 2019, ktorým odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie (v trvaní takmer 2 roky). Okresný súd 4. júla 2019 zaslal rovnopisy zástupcom strán sporu. Dňa 7. augusta 2019 bolo nariadené pojednávanie na 18. október 2019. Zákonný sudca uviedol, že bol práceneschopný. Pojednávanie nariadené na 18. október 2019 bolo zrušené s oznámením zástupcom stranám sporu 3. októbra 2019. Všetky nevybavené veci súdneho oddelenia boli následne prerozdelené medzi všetkých sudcov. Dňa 13. novembra 2019 bola predmetná vec pridelená JUDr. Marošovi Maškovičovi dodatkom č. 8 rozvrhu práce okresného súdu z 24. septembra 2020 účinným 6. októbra 2020. Úpravou 1. decembra 2020 bolo nariadené pojednávanie na 27. január 2021. Z už uvedeného vyplýva, že prvé pojednávanie od doručenia rozsudku krajského súdu okresnému súdu bolo nariadené po 9 mesiacoch.

22. Najmä z prerozdeľovania súdnych spisov vyplýva, že svoj podiel má aj prvok nedostatočného vybavenia súdu a preťaženie jeho oddelení. Ústavný súd tu poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99). Ústavný súd rozumie, že nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu, trvá však na tom, že systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti vrátane zmeny sudcov nemožno pripísať na ťarchu účastníkov súdneho

konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (napr. I. ÚS 119/03).

23. S prihliadnutím na závery, ktoré vo vzťahu k totožnému konaniu už vyslovil ústavný súd v náleze č. k. II. ÚS 815/2016-36 z 12. januára 2017, ako aj na skutočnosť, že konanie po právoplatnosti označeného nálezu ústavného súdu napriek jeho príkazu konať bez zbytočných prieťahov dosiaľ trvá vyše 3 rokov, je možné vytknuté obdobia pričítať nesústredenému postupu súdu a celkovú dĺžku konania v namietanom období označiť za neprimeranú, a teda nezlučiteľnú s označenými základnými právami podľa ústavy a dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta.

24. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom konaní porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

25. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže príkaz konať vo veci bez zbytočných prieťahov už bol okresnému súdu adresovaný v náleze sp. zn. II. ÚS 815/2016 z 12. januára 2017, ústavný súd už opätovný príkaz okresnému súdu neadresoval.

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie [obdobne § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde].

27. Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur a túto svoju požiadavku odôvodnila jednak samotným porušením svojich práv zbytočnými priet'ahmi a taktiež celkovou dobou konania pred okresným súdom.

28. Vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania a prihliadajúc na zistené obdobia nečinnosti a neefektívnu činnosť okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že v posudzovanej veci existujú dôvody na priznanie finančného zadosťučinenia. Pri ustálení sumy ústavný súd prihliadal na namietané skutočnosti a celkovú dobu napadnutého konania, jeho priebeh a na mieru zavinenia okresného súdu na vzniknutých priet'ahoch. V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliadol aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľku (rozsudok ESĽP vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Relutárna satisfakcia už bola sťažovateľke skorším nálezom priznaná. Podľa názoru ústavného súdu konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci zodpovedá priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľke v sume 2 000 eur, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto nálezu. Vo zvyšnej časti jeho žiadosti ústavný súd nevyhovел (bod 4 výroku nálezu).

V.

29. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Pri výpočte trov konania sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

30. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľky vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 612,05 eur (3 úkony právnej služby po 177 eur – prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti, replika a režijný paušál v sume trikrát po 9,80 eur, DPH 20 % t. j. 81,05 eur). Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

31. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobúda tento nález právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2021

Robert Šorl
predseda senátu